

De begrippen asfalt en stilstaan verdragen elkaar niet zo best. Over asfalt moet je kunnen heen zoeven. Je koppelt het aan snelheid. Even afgezien natuurlijk van het fileleed dat de automobilist kan overkomen. Asfalt raakt bodem, letterlijk en figuurlijk. Asfalt kan tot mobiliteit van metalen leiden. Asfalt is daarmee van betekenis bij het opnieuw definiëren van grond. Vanuit bodemkundig perspectief lijkt het mij daarom verstandig stil te staan bij dit product.

In mijn vorige column pleitte ik voor een betere definitie van grond dan de huidige definitie in het Besluit bodemkwaliteit. Ik kondigde aan zelf met een voorstel te komen. Dat heeft tot veel reacties geleid. Meer dan 3.300 personen namen kennis van de column. LinkedIn meldde mij dat de twee grootste groepen lezers bij Rijkswaterstaat en Arcadis werken. Misschien heeft dat te maken met de discussie over granuliet, waarvan Rijkswaterstaat vindt dat het grond is. Arcadis schreef daarover een rapport, waarbij in het midden wordt gelaten of het grond is of misschien wel een bouwstof of een afvalproduct. Er was veel support voor het verbeteren van de definitie van grond. Vakgenoten bodem spontaan hun hulp aan en kwamen met bizarre voorbeelden uit de praktijk. Een jurist raadde mij aan bij het formuleren van een nieuwe definitie juridische inbreng toe te laten. Daarover een volgende keer meer.

Asfalt is een mengsel van minerale delen (steen, zand, vulstof) en een bindmiddel. De meeste vulstoffen bestaan uit kalksteenmeel en vliegassen van kolengestookte elektriciteitscentrales en afvalverbrandingsinstallaties. Als bindmiddel werd vroeger teer gebruikt, een reststof van de kolenindustrie. Tegenwoordig gebruikt men bitumen, een product vervaardigd uit aardolie. Bitumen bevat aanzienlijk minder polycyclische aromatische koolwaterstoffen dan teer. Daarom is men van teer op bitumen overgegaan.

Sinds 2001 mag teerhoudend asfaltgranulaat niet meer worden toegepast bij de productie van nieuw asfalt. Volgens het Besluit bodemkwaliteit mag het ook niet worden hergebruikt. Als oplossing is in Nederland gekozen voor het thermisch reinigen van teerhoudend asfaltgranulaat. Volgens het Besluit bodemkwaliteit mag het gereinigde zand dat hierbij ontstaat als thermisch gereinigde grond worden beschouwd.

Vliegas bestaat voor een groot deel uit bolletjes waaraan elementen als arseen, seleen, molybdeen en vanadium zijn geadsorbeerd. Kalk zorgt ervoor dat deze elementen in oplossing gaan. De combinatie van kalk en vliegas zorgt dus voor mobiliteit van deze elementen. Hierdoor kan de omringende bodem verontreinigd raken. Daarom is ooit gesteld dat de vulstof uit het thermisch gereinigde asfalt moet worden verwijderd alvorens de grond opnieuw te gebruiken.

Is het logisch om zand en grind dat eerder in asfalt zat na de thermische reiniging daarvan als grond te bestempelen? En geldt dat ook als de vulstof nog aanwezig is? Het lijkt mij nuttig de uitkomst van een discussie hierover te betrekken bij het formuleren van een nieuwe definitie van grond.

Zeg het dus maar, als je voor een betere definitie bent.